

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: Sundhedsøkonomi
Sagsbeh.: DEPMNH
Sagsnr.: 1501468
Dok. nr.: 1758141
Dato: 18. august 2015

NOTAT

Status for kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier, 2. kvartal 2015

Indledning

Sundheds- og Ældreministeriet orienterer kvartalsvist SUU om status for arbejdet med de kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier. Nærværende kvartalsstatus giver en grundigere introduktion end sædvanligt, henset til at Sundheds- og Ældreudvalget netop er konstitueret. Notatet redegør for baggrunden for kvalitetsfundsprojekterne, de formelle rammer for projekterne og Rigsrevisionens beretninger om projekterne. Dernæst følger en overordnet status for projekterne og ministeriets arbejde, herunder status for projekter under skærpet tilsyn.

Baggrund

Det fremgår af økonomiaftalen med regionerne for 2008, at målsætningen om et tidssvarende og bæredygtigt sygehusvæsen kræver strukturændringer og investeringer i nye bygninger og ny teknologi. Den daværende regering nedsatte derfor i 2007 et ekspertpanel, der fik til opgave at vurdere de konkrete anlægsprojekter fra regionerne i forhold til en række i økonomiaftalen fastlagte principper vedrørende samling af enheder, driftsøkonomisk rentabilitet, effektivitet og kvalitet.

Ekspertpanelet vurderede bl.a. ansøgningerne ud fra en forventning om, at der i 2020 ville være 20 pct. færre senge og 50 pct. flere ambulante behandlinger end i 2007. Der var ikke tale om et krav til regionerne, men om en beregningsforudsætning.

På baggrund af panelets anbefalinger blev den økonomiske ramme for projekterne lagt fast i finansloven for 2009. Der er en samlet totalramme på 41,4 mia. kr. (09-pl). Heraf bidrager staten via Kvalitetsfonden med 25 mia. kr. og regionerne med 16,4 mia. kr. Med økonomiaftalen for 2013 fik regionerne desuden mulighed for at låne op til 1 mia. kr. til energiinvesteringer i kvalitetsfundsprojekterne. Den samlede totalramme for projekterne er godt 45 mia. kr. i 15-pl.

Der er meddelt endeligt regeringstilsagn til de i alt 16 projekter. Her er både tale om helt nybyggede hospitaler og til- og ombygninger på eksisterende matrikler. Fælles for projekterne er, at de alle spiller en vigtig rolle i samlingen af specialer på færre matrikler.

I regeringens tilsagn til det enkelte projekt er der fastsat en totalramme, som er den maksimale udgift regionerne må bruge på at opføre et tidssvarende og fuldt funktionsdygtigt hospital. Det er desuden en tilsagnsbetingelse, at en bestemt andel af totalrammen reserveres til it, udstyr, apparatur mv.

Totalrammen er gældende i hele projektperioden, og der foretages ikke besparelser i totalrammen fra statens side. De ændringer, der eventuelt sker i projekterne, er priorite-

ringer og omdisponeringer foretaget af regionen inden for totalrammen. Den økonomiske totalramme sikrer, at der også er midler til øvrige regionale anlægsprojekter, som ikke er støttet af kvalitetsfonden, ligesom den fremmer omkostningseffektive og innovative løsninger.

Formelle rammer for projekterne, herunder ministeriets rolle

Regelsættet for kvalitetsfondsprojekterne udgøres af et administrationsgrundlag samt en regnskabs- og en revisionsinstruks. Administrationsgrundlaget beskriver ministeriets overordnede retningslinjer samt ansvarsfordelingen mellem ministeriet og regionerne. Regnskabsinstruksen beskriver regionernes forpligtelser som tilskudsmodtager, herunder rammerne for regionernes rapportering til ministeriet.

Regionerne er bygherrer på de enkelte kvalitetsfondsbyggerier. Det er et tilsagnskrav, at regionerne skal levere fuldt funktionsdygtige sygehuse, som bygges fleksibelt, så de kan håndtere fremtidens behandlingsbehov. Inden for investeringsrammen er det op til regionerne at vælge de løsninger, der er hensigtsmæssige lokalt ift. køkkener, antal senge m.m.

Sundheds- og Ældreministeriet udbetaler tilskud fra Kvalitetsfonden og fører tilsyn med projekterne. Formålet med tilsynet er at sikre, at de enkelte projekter lever op til regeringens tilsagnsbetingelser, og at de er robuste og realisable inden for den økonomiske totalramme, der er bindende for det enkelte projekt. Færdiggørelsestidspunkt er ikke et tilsagnsvilkår, men ministeriet følger overordnet op på, at den nye sygehusstruktur realiseres ca. 2020. Tilsynet er baseret på regionernes rapporteringer om projekterne, der også tilgår regionsrådene.

Inden der kan udbetales tilskud, skal projekterne indsende en udbetalingsanmodning, der skal godkendes af ministeren. Når udbetalingsanmodningen er godkendt, skal regionen hvert kvartal sende en rapport til ministeriet, som danner grundlag for udbetalingen af tilskud.

Hvis Sundheds- og Ældreministeriet ikke er fuldt betrygget i et projekts robusthed og realiserbarhed, har ministeriet mulighed for at skærpe tilsynet. Det kan f.eks. indebære krav om hyppigere og mere detaljeret rapportering eller at udbetaling af kvalitetsfondsmidler sættes i bero.

Alle kvalitetsfondsprojekterne undtagen Slagelse Sygehus' akutmodtagelse har i det endelige tilsagn fået et nominelt effektiviseringskrav på mellem 4 og 8 procent af driftsbudgettet for de funktioner, der berøres af byggeriet. Effektiviseringskravet ligger ud over de almindelige årlige produktivitetskrav og skal være realiseret senest et år efter projektets ibrugtagning. Effektiviseringsgevinsterne indgår som finansieringsbidrag til ny sygehusaktivitet i de årlige økonomiaftaler og kan dermed ikke indgå som en del af sygehusenes eksisterende drift. Ministeriet følger regionernes arbejde med effektiviseringer i projekterne.

Status for projekterne og ministeriets arbejde

Ni projekter får eller har fået udbetalt midler fra Kvalitetsfonden. Kvalitetsfondsprojektet Slagelse Sygehus er ibrugtaget, og de øvrige projekter er i forskellige faser, *jf. bilag 1*. Anmodninger om udbetaling af midler fra Kvalitetsfonden til projekterne i Aalborg og Odense var i 2. kvartal under behandling i ministeriet.

De resterende fem projekter har pr. ultimo 1. kvartal 2015 endnu ikke anmodet om at få udbetalt midler fra Kvalitetsfonden. Ni projekter har anmodet om adgang til energilånepuljen til kvalitetsfondsbyggerier.

Tabel 1: Oversigt over projekter med støtte fra Kvalitetsfonden pr. 30. juni 2015.

Projekt	Totalramme (mio. kr. 09-pl)	Ny totalramme inkl. energilån (mio. kr. 09-pl)	Status for ministeriets proces	Ministeriets tilsyn
Region Hovedstaden	12.850	12.895		
Nyt Hospital Bispebjerg	2.950	-	Endeligt tilsagn	Faserapportering
Nyt Hospital Herlev	2.250	2.290	Udbetaling af tilskud	Kvartalsvis rapportering
Nyt Hospital Nordsjælland	3.800	-	Endeligt tilsagn	Faserapportering
Nyt Hospital Hvidovre	1.450	-	Endeligt tilsagn	Faserapportering
Det Nye Rigshospital	1.850	1.855	Udbetaling af tilskud	Kvartalsvis rapportering
Ny Retspsykiatri Sct. Hans	550	-	Endeligt tilsagn	Faserapportering
Region Midtjylland	10.650	10.837		
Det Nye Universitetshospital i Aarhus (DNU)	6.350	6.451	Udbetaling af tilskud	Skærpet tilsyn
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup (DNU)	3.150	3.222	Udbetaling af tilskud	Kvartalsvis rapportering
Regionshospitalet Viborg	1.150	1.164	Udbetaling af tilskud	Kvartalsvis rapportering
Region Nordjylland	4.100	-		
Nyt Aalborg Universitetshospital	4.100	-	Udb.anmodning og ansøgning om energilån behandles	Faserapportering
Region Sjælland	5.350	5.410		
Køge Sygehus	4.000	-	Endeligt tilsagn	Faserapportering
Psykiatri i Slagelse	1.050	1.110*	Udbetaling af tilskud	Skærpet tilsyn
Slagelse Sygehus (somatik)	300	-	Ibrugtaget	Afventer endeligt anlægsregnskab
Region Syddanmark	8.450	8.477		
Kolding Sygehus	900	912	Udbetaling af tilskud	Kvartalsvis rapportering
Nyt Universitetshospital i Odense (OUH)	6.300	-	Udb.anmodning og ansøgning om energilån behandles	Faserapportering
Aabenraa Sygehus	1.250	1.264	Udbetaling af tilskud	Kvartalsvis rapportering
I alt	41.400	41.678		

*I den korrigerede tilsagnsramme indgår for Psykiatri i Slagelse et beløb på 60 mio. kr. til sikringsmæssige installationer, som regeringen i endeligt tilsagn har accepteret at Region Sjælland afholder af den almindelige anlægsramme.

Projekter under skærpet tilsyn

Psykiatri i Slagelse (GAPS)

GAPS er sat under skærpet tilsyn i februar 2015 pga. bekymring for projektets økonomiske situation. Projektet ibrugtages august 2015, men der er stadig usikkerhed om det samlede forbrug, primært pga. en række verserende voldgiftssager. Regionen vurderer at det samlede resultat vil falde ud til regionens fordel.

Det Nye Universitetshospital i Aarhus (DNU)

DNU har været underlagt skærpet tilsyn siden december 2011. Siden endeligt tilsagn er arealet øget med 64.000 m², svarende til 34 pct. Ministeriets opfølgning har især knyttet sig til afgrænsning af DNU ift. areal og funktioner samt styringen af projektet, herunder risiko og reserver. Ministeriet vurderer, at der i løbet af 1. og 2. kvartal 2015 er sket en forbedring i projektets risikobillede, men at der fortsat er behov for skærpet tilsyn.

Rigsrevisionens beretninger om kvalitetsfundsprojekterne

Rigsrevisionen har udarbejdet to beretninger om kvalitetsfundsprojekterne (Beretning om sygehusbyggerier I og II).

Rigsrevisionen vurderede i *Beretning til Statsrevisorerne om sygehusbyggerier* fra december 2011, at ministeriet ikke havde gennemført en tilfredsstillende tilsagnsproces, men at ministeriet havde tilrettelagt tilsynet med sygehusbyggerierne tilfredsstillende.

I et opfølgende notat vurderede Rigsrevisionen, at ministeriets tiltag til at konkretisere tilsynet var tilfredsstillende. I februar 2014 afsluttede Rigsrevisionen sin beretning med henvisning til, at ministeriet havde taget initiativ til at sikre, at regionerne lever op til betingelserne for tilsagn. Rigsrevisionen fandt ministeriets initiativer tilfredsstillende.

Rigsrevisionen vurderede i *Beretning til Statsrevisorerne om sygehusbyggerier II* fra oktober 2013, at ministeriet på et tidligere tidspunkt end i maj 2013 burde have udarbejdet et koncept, som konkretiserede, hvordan ministeriet ville følge op, og som tydeliggjorde rammerne for at opføre effektiviseringerne.

For regionernes vedkommende fandt Rigsrevisionen det ikke tilfredsstillende, at det var ugenomsigtigt, hvordan regionerne konkret ville realisere effektiviseringerne.

Rigsrevisionen fandt det dog positivt, at ministeriet havde præciseret rammerne og dermed fastlagt et klarere udgangspunkt for opgørelsen af effektiviseringerne. Ligeledes fandt Rigsrevisionen det positivt, at der for hvert enkelt projekt var opstillet et konkret mål om effektivisering.

På baggrund af det afgivne ministersvar konkluderede Rigsrevisionen, at den fortsat ville følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om, hvorvidt ministeriets evaluering af regelgrundlaget tilvejebringer den nødvendige gennemsigtighed til at følge regionernes effektiviseringer samt følge regionernes arbejde med at effektivisere sygehusdriften i de kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier. Ministeriet sendte ultimo 2014 Rigsrevisionen en evaluering af konceptet.

Ministeriet forventer, at Rigsrevisionen vil følge op på beretning II.

Bilag

1. Faseoversigt for kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier, 2. kvartal 2015